

Peter-m Sivulliich Tuyuutai

1 ¹Uvaja Peter. Uqqiraqtigigaarja Jesus Christ-ŋum. Aglaktuŋa ukuniŋa tuyuutinik piksraqtaanjiŋun Agaayyutim ujutauplutiq sia-mittuanun iluqaani Pontus-mi, Galatia-miļu, Cappadocia-miļu, Asia-miļu, Bithynia-miļu, ²piksraqtaanjiŋun maliqtlugu sivunniutni ilisimaplugich Agaayyutim Aapauruam, ipqiqsakkajniŋun Ipqitchuam Irrutchim tupiksritquplugich Jesus Christ-mik siqillaqtitquplugiļu auŋagun. Iľuaqqutaa qinuiňnaŋalu nausaiňaǵlik ilipsitni.

Iňuuruaq Niġiugaq

³Quyyan illi Agaayyutmun Aapaŋanun Atannapta Jesus Christ. Iňunjuktaqpaǵigmigun anitqiksitkaatigut iňuuruaqun niġiugamun aŋitqiļhagun Jesus Christ tuqulıgiň ⁴suli paitchaktaaksrautmun piungiqsangitchuamun pigiirrutaritchuamunu unniň piuǵanǵitchuamun. Ilaan qaunagigaa piksraqsi qilaŋmi. ⁵Ilipsi qaunagikkaurusri sajnjaqun Agaayyutim pisigiplugu ukpiqsriliqsi anniqsugiamun sagviğňiaqtuamun aqulligmi piviŋmi. ⁶Taamna pisigilugu quviasrugitchi, pakma sivikitchuami nagliksaaqtallakkalaqtusri atlakağıisigun uuktuağutitigun. ⁷Tamatkunuuna uuktuağutitigun ukpiqsriliqsi uuktuakkauruq iglutuitlapmajaan. Manik kaviqsaaq piungıǵaqtaaq uuktuağuugaat iknikun, taatnatuntuuq ukpiqsriliqsi akisuruaŋtuluktuaq kaviqsaamiň manijmiňnuuktuakkauruksrauruq. Ukpisriliqsi ilumutuukpan akuqtuigisirusri nangautmik kamanautmik kamagikkauǵigmiglu sagviǵataqpan Jesus Christ. ⁸Qiniqsimaitchaluaŋjaan piqpagigiksi. Pakmaunniiň qininiǵitchaluaqlugu ukpiǵigiksi quviasrullapiaqhusri quvianaqpauramik uqaǵilgunaitchuamik. ⁹Takku ilisimarusrı aatchuuſriaǵiniaqtilaanapsitnič annautiksrajanik iňuutchipsi, tanjialauluni ukpiǵikkapsitnič. ¹⁰Sivuniksriqirit uqaqtuat Agaayyutim iňuaqqutrisaanik aatchuuſriagikkapsitnič pakaqallapiaqmiut iłitchuǵiniaqļugu. ¹¹Tarra Irrusian Christ-ŋum taimani uqaqtitmatiq nagliksaałiksrajanik Christ-ŋum suli kamanautmik tikitchuksramik aquagun nagliksaałhan, ilinjich iłitchuǵisullapiaqtut qakugun naagaqaa qanuq atuumaniaqtilaanjanik.

¹² Agaayyutim ilitchugipkağnígai savautriñgisilaanjat ijmiknik aglaan ilipsitñik. Tamanna tusraayugağıksuaq pakma uqautauruq ilipsitñun taipchunuuna quliaqtuağıkkajatigun tumigiplugu Ipqitchuaq Irrusriq tuyuuruaq qılaŋmiň; israqulgıtunniiň inuğrugipmigaat kaŋıqsisuklugu tamanna.

Iñuuニアリクスラaq Ipqiłluni

¹³ Taatnamik paqnammaağıksilugich isrummatisri, qauğrimmaa-ğıkkitchi niğiugusri iñuaqqutrisaanik qaisaugisiruamik ilipsitñun sagviğataqpan Jesus Christ. ¹⁴ Atriļugu tupiktauruaq iñilgaaq, atriu-niasrujaqasri pigiitchuanun kimmutiqağułapsitñun iñuuニアqapsi nalunjapsi tusraayugağıksuamik. ¹⁵ Aglaan iñuuニアqitchi ipqiłlusi iñuuニアłapsitñi atriļugu ilaa tuqluqtigikkaqsi ipqitchuaq killuq-sautaitluniļu. ¹⁶ Atakkii Agaayyutim uqałhani aglausimaruq itna, “Ipqitchuksraurusri, takku uvaļa ipqitchuaŋjuruňa.” ¹⁷ Aasrii agaayu-kapsi Agaayyutmun taisuugiksi Aapamik atanniisuruuamik iñuŋnik atlakağıiksitasuŋaqnagich savaaŋjisigun. Iñuuニアqitchi taluqsrilikun ilaanič irvigiuraallałhani marruma nunam. ¹⁸ Iñisimagiksi tasukkaułiqsi taŋiğilaaniň iñuuニアhatniň sivulliapsi. Tasukkaungitchusri piungı-gaqtuatigun sutigun, ami manikun qatiqtaakun unniň kaviqsaakun, ¹⁹ aglaan akisuruakun auŋagun Christ-ŋum [tunillaqttau] ipnaiyaa-tun patchisaitchuatun taqsraqtaitchuatunlu. ²⁰ Ilaa piksraqtaajuruaq iñigaluqaŋnagu nuna, aglaan sagvikkauruq makunani aqulliğni pivinjní pisigiplusri. ²¹ Christ-kun ukpiğigiksi Agaayyun aŋipkairuaq ilaanič tuqu-lığmiň qaitchiplugu kamanautmik, ukpiqsrıtquplusri niğiugaqqaqplusriļu Agaayyutmik.

²² Pakmaasriň ipqiqsitnapsiuq iñuuニアqsi tupiksrilikun ilumutuuruu-mik tumigiplugu Ipqitchuaq Irrusriq piqpaksritłasrirusri aniqatiupsitñik. Taatnamik piqpaKKutisritchi piqliqällapıağusri [ipqitchuamiň] uummattmiň. ²³ Qitungağıliutigaasri Agaayyutim tuqqutlaitchuam anitqıksimakapsi nautchiaksrakuungitchuaq piungıgaqtuakun aglaan piungığanğitchuakun, ami uqałhangun Agaayyutim iñuuруakunlu isuklitłaitchuakunlu. ²⁴ Takku Agaayyutim uqałha aglausimaruq, itna,

“Iñupayaaq atriqaqtuq ivigauramik,
suli iluqani kamanautaa iñuum atriqaqtuq nauriaŋatun ivgum.

Ivik pannaqlugaqtuq, aasrii nauriaq katakhuni piiğaqtuq.

²⁵ Aglaan uqałha Atanguruam itkisiruq qajavak taimuňa.”

Isaiah 40:6-8

Taamna uqałiq tusraayugağıksuaq quliaqtuağıkkauruq ilipsitñun.

2 ¹ Taatnaqlugu piiqsitaksrağıgiksi iluqaan pigiliq, kinnitniłigli, ukpiŋjuaqtaunułigli, siqnalıgli, pigiitchuakun uqautiksrisuułigli.

² Atriługu aniqammiuraq miluguktuatun kimmutiqağitchi Agaayyutim ipqitluni uqałhanik, ilipsili taavrumuuna nauyumuusri. ³ Takku uuktuağaksi Atanguruam nakuułha.

Iñuuropaq Uyağak Piksraqtaajuruatlu

⁴ Utlausitsitchi ilaanun, iñuuruamun uyağamun ayakkajatnun iñuich, aglaan piksraqtaaqkajanun Agaayyutim akisuruağıplugu. ⁵ Suli atriñurusri iñuuruatun uyağaktitun. Atanğum atuğumagaasri nappağumiuj qiniığnaitchuaq irrutchikun agaayyuvikpañni. Aasrii Agaayyutim ipqitchuatun agaayuliqsaisun tunillaqtutlaniaqtsusri tunillaqtutnik irrutchikun. Taapkualiasrii akuqtuyunaqsiuyumuut Agaayyutmi tumigilugu Jesus Christ. ⁶ Taatnatun aglausimaruq Agaayyutim uqałhani, itnaqhuni,

“Piksraqtaaqqaqtuña akisuruamik uyağamik
quaukliutquplugu tunjavitk Zion-mi,
aasrii iñuum tunjavigiyumiuj ilaa
qapiqpañayumiñaitchuuq.”

Isaiah 28:16

⁷ Ilipsitñunaasrii ukpiqsiruanun ilaa akisuruağıruq, aglaan tamatkunuña ukpiqsriñgitchuanun

“Taamna uyağak tuppirlit ayakkanat,
taamna uyağak piitchuiłłapiağıqtaq tuppirauni.”

Psalm 118:22

⁸ Suli

“Taavruma uyağam putukkisinniağai iñuich.
Taamna uyağak paallaktitchirağıqtaq ilijitñik.”

Isaiah 8:14

Takku ijmknik putukkisaqtut tupiksriñgitlutiñ uqałigmik. Taatnatun Agaayyutim sivunniüğutigigai. ⁹ Aglaan ilipsi iñuksraqtaajurusri, agaayuliqsigiplusri umialgum, suli ipqitchuaqplusri takku Agaayyutim iñugiplusri. Piksraqtaajurusri quliaqtuağıtquplugin quviqnaqtuat savaanji Agaayyutim tuqļuqtigikkapsi taaqtuamiñ quviqnaqtuanun quamamiñün. ¹⁰ Ilaatniimma qaajiqsuami iñugingipiağıgaluakkajasri, aglaan pakma iñugiliutigaasri Agaayyutim, suli akuqtuimaitłusriunniiñ nagliktuutaanik, pakmaaglaan akuqtuğaksi nagliktaña.

Agaayyutim Savaktai

¹¹ Piqpagiplusri ilauraamaaj, avakjaqtaułhiňaqtsusri iglaajuplsruñ mattumanı nunami. Taatnamik siimasaağıpsi piisimaquplusri timim pisugruağutaaniñ ajuvaktuamiñ akilliliqsuqlugich iñuutchisi. ¹² Nalaunjaaruakun iñuuniağitchi akungatni ukpiqsriñgitchuat. Ilaatni uqamaqļuutigigumisi piginchuakun savaktiguńnilusri, qiniığumagaich

nakuuruuat savaasi aasriiñ kamaksruğlugu Agaayyun uvlumi ilaan tikiumakpatigut.

¹³ Pisigilugu Ataniq kamakkutiqaqusri iñupayaanik sañjiquaqtaunik, Rome-mağmiut umialigigaluaqpatruŋ ¹⁴naagalu kavanaugaluaqpatu tillisiaqaqtuat ilaaniñ anasriñjuqsaquplugich savaaqaqtaut pigiitchuakun suli nañgaquplugich tamatkua savaaqaqtaut nalaunjaruakun. ¹⁵ Atakkii pisułigigaa Agaayyutim savaallautapsigun nutqautitquplugu piiñili-qı̄hat naluruat iñuich. ¹⁶ Iñuuniagitchi patchisaitchuatitun iñuktitun, aglaan atuqnagu patchisaiñiqsi mattutiginiağlugu pigiitchuamun, aglaan iñuuniagitchi savaktiñisun Agaayyutim. ¹⁷ Kamagilugich iñupayaat, piqpagilugich ukpiqtuañjuraqatisri, taluğilugu Agaayyun, kamakkutiqaqlugu umialik.

Urrakutaułha Christ-ŋum Naglikasałhan

¹⁸ Savaktauruasrii, tupiksrisitchi atannapsitnik taluğipiağlugich, kisiitñun tamatkunuja iłuatmun ajanlatipsitñun pisuñaqasri, aglaantuq tamatkunuja atanğuturuanun. ¹⁹ Iñuk akuqtuyunaqtuq Agaayyutmi qauğrimmağıutiillautağmigun iğlütüigumi najinnamik nalaunjaitchua-liqingitchaluaqhuniunniñ. ²⁰ Pisigilugu savaağıierrutin ipığaqtuqsiuguvich kamakkutmik piksraitchutin Agaayyutmiñ iğlütugaluağupkuunniñ najinnaq. Aglaan iğlütugupku najinnaq anuqsrułikun nalaunjarualiqinqaqpich, taamna akuqtuyunaqtuq Agaayyutmi. ²¹ Taavrumuja ilipsi tuqłukkaurusri. Christ-tuuq naglikasaqtuq piqtigiplusri. Unitchiruq tuvraaksrapsitnik maliglugich tuvligagniji.

²² “Ilaa killuqsatlaitchuq.

Kinnitñijniutnik uqatlaitchuq.”

Isaiah 53:9

²³ Uqamaqluutikkaukami uqamaqluutmik kiumaklıñgitchuq. Naglikasaqami aniqsraaqtuñgitchuq. Aglaan tunjaviqaqtuq ilaaniñ atanniisuuramik nalaunjaruakun.

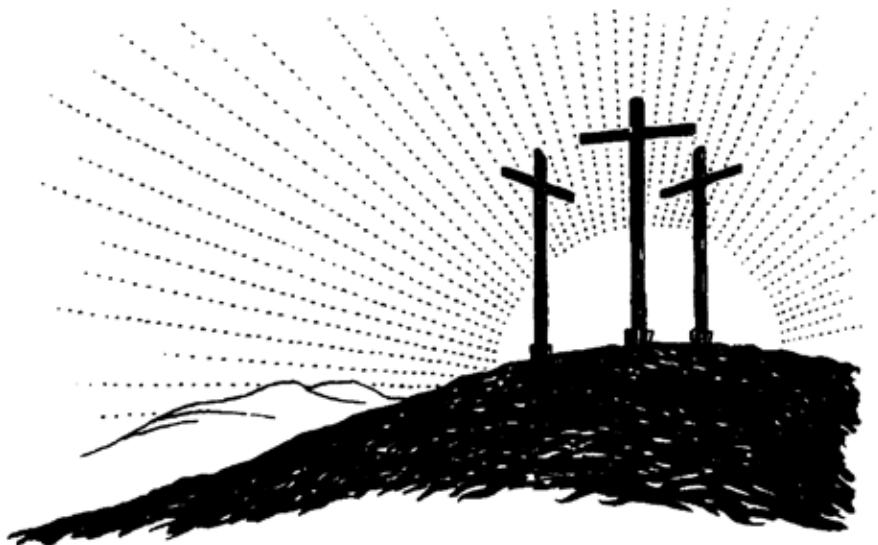
²⁴ Ilaan akiyağigai killuutivut timimigun tuqupluni sanniğutami tuqqutqupluta sañjianun killuqsautim aasrii iñuutqupluta nalaunjarualikun. Ilaan ipığaqtuğníjigun mamititaurusri.

²⁵ Ilipsi atriqaqtusri ipnaisun killukuağuktuan, aglaan pakma utiqsimarusri munaqsrimun suli qaunaksraanun iñuutchipsi.

Ilaqatigiich

3 ¹Taatnatullapiaq nuliajuruasrii kamaksrisitchi uipsitnik.

²Ilaçichaasiiñ ukpiqsriñgitpata uqalıgmik mumiksitaaviaqtut nuliamij iñuuniallautaħatigun ³ilijsa qiniğumitruŋ ipqiññiałiqsi taluqsriliqsiļu iñuuniaħlapsitni. ³Qiniyyunaqusriqsuqasri qaaħhiñakun,

(1 Pe 2.24)

nutchiqilapsigun naagaqaa kaviqsaanik manijñik uyamitqualiqliksulikun suli atnuغاagiksuanik atukkapsigun. ⁴ Aglaan piññaqnaqliksi ititchiuñ iriqsimaaqtuakun qamuuna uummatipsigun, piungigangitchuakun piññaq-naqutaanik irrutchim piisaangitchuaŋpluni qíñuiññaqaqhuniļu. Taamna kamanallapiaqhuni akisuruq qíñiļhani Agaayyutim. ⁵ Taatnatuntuuq taipchua ipqitchuat ağnat ukpiqsiruut Agaayyutmik iñuuuniusrıraqqtut piññaqnaqutiqaqhutir qamuuna kamigiplugich uisirj, ⁶ Sarah-tun tupiksri-ruatun Abraham-mik taiplugu ajaayuqağmiñik. Ilipsi ilaan panigaaasri nakuuruanik savaaqağupsi iqstichangitchupsılı tupaŋjanaqtuatigun.

⁷Taatnatuntuuq uiŋjuruasii iñuuniaqatigisigin nuliasri kaňiq-simaugağlusri ağnat sayaktuitluktuuaŋutilaaŋatnik aŋutiniñ suli paſtchaktaaqatigiplugich iłuaqqutaanik iñuuļhum. Taatnağupsi piňailu-taitkisiruq iniqsruļiqsi.

Naglikasaalıq Piqutigiplugu Nalaunŋaruałıq

⁸ Pakmapak uqallautilapsi uumiňa, iluqasri atunim isrumaqağitchi, kaňiqsiquutiurağusri avatmun, piqpkakutilusri aniqatigiisun, iļunŋuk-kutilusri, iłuaqqutilusriļu atchiļikun. ⁹Akisaqtuqnagich pigiitchuakun atniyyummatmiglu naagaqaa uqamaqļuutmiglu uqamaqļuutrigikkasri, aglaali injigusri tamatkua ikayuuſriaqaqulugich iļisimalugu tuqļukkauļiq-si iniqsruutraksrağıiplugich, aasriiň taatnağupsi ikayuuſriaqagisipmiusri, ¹⁰aglausimaruatun Agaayyutim makpiğaaniňi,

“İñuk piqpaksriruaq iñuulıgimik
 suli uvliıllautaǵuktuqaq quviasrukhuni
 qaunagiliuŋ qaniǵikkani uqałiksrajanıň pigiitchuamik
 suli qaqluuŋni uqałiksrajakniň sagluuqtuanik.

11 Savangiǵlı pigiitchuanik aglaan savagli nakuuruanik.

Pakaǵılıuŋ qıñuiňñaq pigiliutiniapiaglugu.

12 Atakkii irراك Atanǵuruam qaunaksriruk iñuŋnik nalaunŋaruanik,
 suli siuttak naalaǵniruk iñiqsrułhatnun,
 aglaan kigiňajan Atanǵuruam akiłlılıqsimagai tamatkua
 savaaqaqtuat pigiitchuamik.”

Psalm 34:12-16

13 Aasriiň kia atniágisiňıqpasri nakuuruanik savaaqağupsi. **14** Aglaan naglikssaaǵupsi pisigilugu nalaunŋaruaq quvianamiugisirusri. Iqsiginagu iñuich tatamnaqsaŕaǵaǵhat, unniň iłuilliuǵutiginagich tamatkua.

15 Kamagisriuŋ Atanǵuruaq Christ uummatisitňi, Ataniǵikkraqsi. Itqanairutilugu ataramik kiggutiqqałiksraqsi iñuum apiqsruqpa-sri niǵiugakun pigikkapsigun. **16** Aglaan kiuyumagiksi piisaanǵılıkun taluqsrılıkunlu, ataramik patchisaisillugich qauǵrimmaǵiutilla-tu-sri. Taimmali kisut uqamaqluutigikpasri savaaqaqǵnilusri pigiitchuamik, ilińich kanjutchaǵhiňagumuut iłitchuǵilutıň iñuuniallautaĺipsitňik Christ-kun. **17** Tarra iłuatluktuq, Agaayyutim pisułigikpauŋ, naglikssaaǵutigigupsıuŋ savaaqallautalıqsi uumakňa savaaqalaǵımiň pigiitchuamik. **18** Christ-tuuq naglikssaaqmıuq. Ilaa tuqunjaruq pisigiplugich killuqsau-tit atausrigmiaqlugu, nalaunŋaruaq iñuk pisigiplugich nalaunŋaitchuat tikiutisrukhuta Agaayyutmun. Timaa ilaan tuqqutagaluaqtuq aglaan irrusia iñuuruqqsuli. **19** Aasriiň irrusrıupluni ilaan utlańıǵaa irrut-chich tigutaqsiuvıňmiittuat quliaqtaǵıaqhuni tusraayugaaǵıksuamik. **20** Taipchua irrusrıch tupiksrińgitchut Agaayyutmik ijilǵaanımma uvlunjiňi Noah-m, Agaayyutim anuqsrutikkägmigun utaqqikamigich isrummitqıquplugich Noah umiaqpalipkaqługu. Ikituurat iñuich, tallimat piňasruuplutıň, annautikkaurut umiaqpańmi uliqpakman. **21** Taamna atrıjuruq paptaǵutmun pakma anniqsutigikkapsitňun. Paptaǵutigun iñuk salummakkaungıtchuq puyajanık timim, aglaan iñuk iñiqsruqtuq Agaayyutmun salummaquplugu qauǵrimmaǵiutilla-tu-ni killuqsau-tipayaaniň, pisigiplugu anıtqı́ha Jesus Christ-ınum, **22** qılańmuktuaq aquppıpluni taliqopian tujaani Agaayyutim. Israqulgıllı sańńiqutıqqaqtua-lu sańńiqaqtuatlu ataniǵigaat ilaa.

Atlańjuqtuaq İñuunialıq

4 **1** Tarra Christ naglikssaaqtuksraupman timimigun pisigiplugu nalaunŋaruaq, isrumaqaqtuksraupmiusri Christ isrumapmatun

itqanaillusri nagliksaagutigiraksraukpan nalaunjaruaq. Atakkii kiñapayaaq nagliksaágumi timimigun nutqautipmigaa killuliqiļiq. ²Taamna iñuk iñuuniangıqsuq pisuliguakun tuquunialığmiñunaglaan, aglaan pisułhagun Agaayyutim. ³Taimma qaaqjaniktuami iñuuniaqpaaniktusri pisuułhatitun ukpiqsriňgitchuat iñuuniaqapsi suvaalłałikun, pisugruağutılikun, imilivaalłałikun, aliasrunğıñiałikun, piqłuktałikun taajŋjaqhuni, qaayuğnaqtuakunlu aanğıuaqtułikun. ⁴Pakma ukpiqsriňgitchuat atlagigaasri ıłaliqsuutingğıqapsi ilinjıtñun qılıhuqtaiłhatni, aasriiñ uqamaqłuutigiaqsiplusri. ⁵Aglaan ilinjich kiggutiksraqaqtuksraugisirut savaağmiktigun ilaanun atannıiłhiñaağuqtuamun iñuuruuaniglu tuquñaruuaniglu. ⁶Tarra taamna piqutigiplugu Christ quliaqtaağniqsuq tusraayugaallautamik taipchunuńa tuquaniktuunun taimani ilinjilli annautrautquplugittuuq. Atannikkauyumiñaqsiplügich iñupayaatuntuq nunami, aglaan Agaayyutim iñuyumiñaquniğai irrutchığmiktigun Agaayyutitun iñuuruuatun.

Ajalatchiļlautaqtuat Agaayyutim Aatchuutaiňik

⁷Aglaan supayaurat isruksrajet qalliułlapiaqtuq. Taatnağusri qaugrimmaağigitchi qaunatqiağigusriłu aasriiñ iñiqsrutlasriłusri. ⁸Pitłuktaksraq una supayaamıñ, piliqillapiağusri piqpakkutisritchi avatmun, atakkii piqpaksriłhum maturağıgai iñugiallapiaqtuat killuq-sautit. ⁹Tukkiqsuutisritchi avatmun uqapılıułtaılakun. ¹⁰Iñullaążuplusri akuqtuaqaqtusri aatchuutmik Agaayyutmiñ. Taatnağusri savautisritchi avatmun savaktillautałusri atullaqtäglugich atlakaağiich aatchuutai Agaayyutim, itna, ¹¹kiñapayaaq uqaqpan, Agaayyun uqağılı taavruma uqağıkkajagun, suli kiñapayaaq savautrigumi, ki savagli sayaksrirru-taagun Agaayyutim, Agaayyunli kamagikkauyumuń supayaurakun tumigilugu Jesus Christ, pigikkaja kamanaun ajalatchisiļu taimuńa isruitchuamun. Taatnatuq.

Naglikasaaliq Ukpiqtuańupluni

¹²Piqpagikkamań, tupajanásri ukpiqsriļiqsi uuktuaqsiukpan sakiq-naqtuatigun ikniqtun ittuatigun; atlayuağinagu niğünailaakun taamna atuumakpan ilipsitñun. ¹³Aglaan quviatchauığigitchi piqasiutiniłusri Christ-mun nagliksaalhagun quviatchallapiağumuusri quyalusri kamanautaa sagvíqpan. ¹⁴Pisaarnejatchiugpsi pisigilugu atqa Christ-ńum quvianamiurusri, atakkii Agaayyutim Irrusrian, Irrusria kamanau-taan, nayuǵaatin. ¹⁵Sumiunniń nalliqsi nagliksaaqani iñuaqtuqtauluni, unniń tiglinniaqtauluni, unniń savvağluktauluni, unniń naipiqtuqtauluni iñuich sutilaanatnik. ¹⁶Aglaan kisupayaaq nagliksaqtikkaugumi pisigilugu ukpiqsriļha Christ-mik kanjusruutigingilliń, aglaan kamak-

sruğliun Agaayyun ilisimanałığmigun Christ-mun iñugitilaagmiñik.

¹⁷Pakma atanniiħum aullaġniiviksraja tikitchuq, aasrii Agaayyutim iñuji atanniqsukkauqqaaqtuksraurut. Tarra atanniqsuqqaaġniqpatigut, qanutchimik isruksraqaġisivat tamatkua tupiksriñgitchuat tusraayugaallautamik Agaayyutikun?

¹⁸“Nalaunqaruarat iñuich annaiksrajat qaġanangiñniqpan,
sugisiñiqpatmi iñuich agaayyutaitchuatlu killuliqiritlu?”

Proverbs 11:31

¹⁹Tarraasrii tamatkua nagliksaaqtikkauruat pisuħagun Agaayyutim nakuurualiqilich. Qaisimaapiaqtaksraqigaich iñuutchisij iñihsirimiknun ilaanun tunihsimaruamun ataramik.

Munaqsraji Agaayyutim

5 ¹Pakma silgiqsuġniaġitka qaukliuruat akunnapsitni, uva-ŋaptuuq qaukliupluja. Qiñiqsimaga nagliksaaqman Christ aasrii quliaqtuagiplugu, piqatauyumaaqħuŋaptuuq kamanautaanun sagviqsaqġumaruamun. ²Qaunagilugich iñugikkaj Agaayyutim, munaqsraqikkasri akunnapsitniittuat, [Agaayyutim atuqukkaja ilipsitnun]. Nunurausruņaqasri aglaan piyummaticipiagliugu, piñnaġniasruņaqasri aglaan savautiyumaapiagliugu. ³Atanġuniaġvígirisruņaqagħi Agaayyutim iñugikkaj qaunagiraksriusiasri, aglaan tuvraaksrallautausit-chi munaqsranun. ⁴Aasrii qaukliat munaqsrit sagviqpan, akuqtuġisirusri niaquġutaanik kamanautim akiññaktaatun piunġiġaġumiñaitchuamik. ⁵Taatnatuntuq, nukatpiajrurasrii kamakkutiugaġitchi qaukliuruānik. Iluqasri kamañaġasrugisruņaqasri savauṭtutilusri atchiksuałikun, atakkii

“Agaayyutim ayaksimaġai kamañaġasrugiruat
aglaan ikayuqsimaaġai atchiksuaqtuat.”

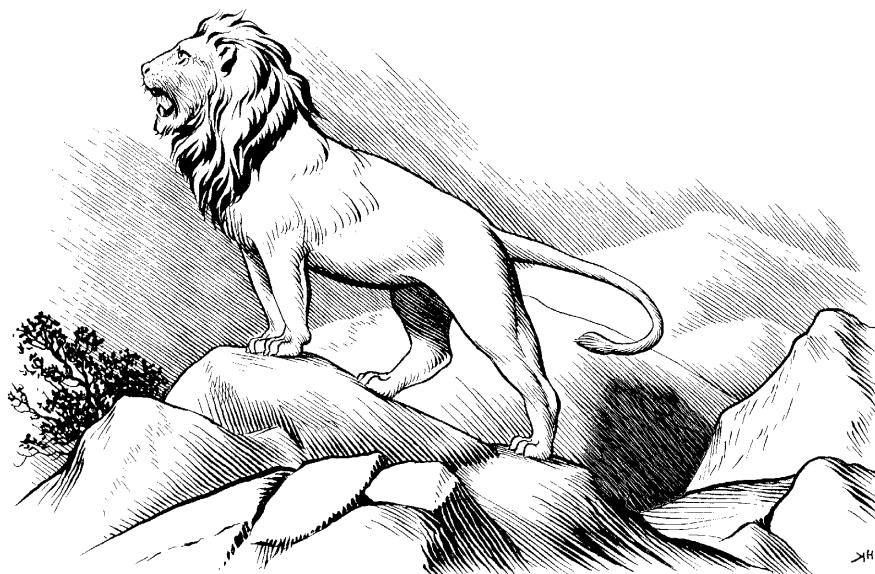
Proverbs 3:34

⁶Taatnamik atchiksimaġitchi ilipsitni ataatni sayakturuat argaīn Agaayyutim, ilaanli kamañaqsiġħuġumagaasri piviksraq nalautitpan.

⁷Igillugu iluqaan isrumaalutigikkäqsi ilaanun aasrii tutqiksilusri, takku ilaan qaunagigisigaasri. ⁸Qauġrimmaġigitchi qaunatqiägħusri.

Uumiksriks Tuunġaq ataramik ukpiġutaiqsiċċiñiqaqtuq ilipsitni, qali-juularuātun lion-tun kukiluktuātun sumunliqa niqiksraqsuqħuni.

⁹Taatnamik akiłlılıqsuqsiuż payaġaiġvigelugu ukpiqsriħiqli, ilisimalugu aniqatiusri nanipayaaq nagliksaalhattuq ilipsisun. ¹⁰Aasrii naglik-saaqtuallaanikkupsi sivikitchuami, Agaayyutim iħuaqqutipayaqaqtaum tuqħuqtigikkapsi Christ Jesus-kun isruitchuamun kamanautigikkägħiñun, naamasriqkaġġiġaasri, nalupqinaiġusri ukpiqsriħiipsitni, sayaktusri-l-suli suli payaġaiġusri. ¹¹Ilaanun illi kamañaun sajnji lu qajavak taimuna. Taatna.

(1 Pe 5.8)

İlammiuğutit

¹² Aglaktuna naiglipugu Silvanus-kun isrummatigikkapkun tuniq-simapluni aniqatauħha. Pitchuksaaġukkipsi aglagikkapkun uqautilusri Agaayyutim iħuaqqutigillapiaħhamik. Iħisimalugu taamna iħuaqqun tuniq-simavigisiu. ¹³ Ukpıqtuañjuruattuuq Babylon-mi ittuat piksraqtaajjuruat ilipsisun, tuyuqmigaasri nayaanġjamik, suli Mark-juum iġñiġipmatun itaqma. ¹⁴ Paġlatiśritchi avatmun kunigutmik ipqitchuakun piqpakkutiħiġi. Qiñuiññaq illi iluqapsitni ittuani Christ Jesus-mi. [Taatnatuq.]